

कथाका क्रियाकलाप

अस्वीकरण :

यो कथाका क्रियाकलाप नामक प्रकाशन तथा संलग्न शैक्षिक सामग्री अष्ट्रेलिया सरकार, वैदेशिक मामिला तथा व्यापार विभागको सहयोगमा दी एसिया फाउण्डेसनद्वारा सञ्चालित कोभिड-१९ आकस्मिक प्रतिकार्य- शिक्षा सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत अनुवादित रूपमा तयार गरी साभेदार नगरपालिकामा निःशुल्क वितरणका लागि उपलब्ध गराइएको हो । उल्लिखित प्रकाशन, अनुवादित सामग्री तथा संलग्न शैक्षिक सामग्रीमा व्यक्त विचारहरूले साभेदार नगरपालिका, अष्ट्रेलिया सरकार तथा दी एसिया फाउण्डेसनको आधिकारिक धारणालाई प्रतिनिधित्व गरेको मानिने छैन । साथै प्रकाशनमा समावेश भएका कुनै पनि कथा वस्तु वा शैक्षिक सामग्रीमा हुनसक्ने सम्भाव्य त्रुटीहरूको लागि साभेदार नगरपालिका एवं अष्ट्रेलिया सरकार तथा दी एसिया फाउण्डेसन जिम्मेवार हुनेछैन ।

बाल संरक्षण नीति :

बालबालिका कुनै पनि वेला हेला, हिंसा, दुर्व्यवहार, विभेद, मानसिक स्वास्थ्य समस्या तथा मनोसामाजिक समस्यामा पर्न सक्दछन् । उनीहरू विरुद्ध यौन दुर्व्यवहार, श्रम शोषण तथा बाल विवाह, बेचबिखन एवं ओसार पसार जस्ता अपराध हुन सक्दछ । यसै गरी, बालबालिका हराउने, बेवारिसे फेला पर्ने तथा परि त्याग गरिएको पनि हुन सक्दछन् । यदि कुनै पनि बालबालिका यस्तै जोखिममा तथा समस्यामा परेका छन् भने बाल हेल्पलाइन नेपालको आपत्कालीन पैसा नलाग्ने फोन नं १०९८ मा सम्पर्क गर्न सकिन्छ । जोखिममा परेका बालबालिकालाई बाल हेल्पलाइनले तत्काल सहयोग र परामर्श गर्ने छ ।

३

एउटा मकैको कथा

विद्यार्थीका लागि क्रियाकलाप

letsread.asia/AmaizeingStory

बोन्नीले सानो बिरुवालाई टुसाएदेखि नै राम्रो हेरविचार गरिन् । चाँडै नै बिरुवा हुर्कियो र ठूलो भएपछि त यसले उनलाई उपहार दियो । उनको उपहार मकै थियो । ठूलो बिरुवा एउटा सानो बीउबाट कसरी हुर्कन्छ भन्ने कुराबारे तिमीले सोचेका छौ ?

क्वाँटी पुन्ही नेपालमा वर्षेनी मनाइने एउटा चाड हो । यो दिन मानिसहरू नौ प्रकारका टुँसाएका गेडागुडीको भोल अथवा सुप खाने गर्छन् । यो निकै स्वास्थ्यवर्द्धक हुन्छ र यसले हामीलाई खोकी र चिसोबाट बचाउँछ । क्वाँटी बनाउनुभन्दा अघि गेडागुडीलाई टुसाउन/उम्रिन दिनु आवश्यक हुन्छ । टुसाएका गेडागुडीलाई तिमीले भोल बनाउनुको सहा रोप्यौ भने त्यो उम्रन्छ ।

हामी पनि चना उमार्न सिकाँ र यसलाई बोन्नीले बनाएको हरियो मुन्टा जस्तै ठूलो बिरुवाका रूपमा हुर्काऔँ ।

चना उमार्न सिक्नुअघि हामीसित यी सामग्री हुन जरुरी छ ।

१. केही गेडा चना (अथवा कुनैपनि प्रकारका गेडागुडी)
२. एउटा पारदर्शी गिलास
४. मध्यम आकारको कन्टेनर (भाँडा)
५. मलिलो माटो

❄ बिरुवा यसरी उमारौं ❄

चरण १

केही गेडा चना अथवा कुनैपनि प्रकारको गेडागुडी लेऊ र तिनलाई रातभरी पानीमा भिजाऊ ।

चरण २

चना भिजाएको पानी फाल । गेडागुडी भिजेका र फुलेका हुनेछन् ।

चरण ३

सिमी राम्ररी देख्नका लागि एउटा पारदर्शी गिलास लेऊ र त्यसमा केही टिस्यु पेपर राख । त्यसलाई बिस्तारै पानी छर्केर भिजाऊ ।

चरण ४

भिजेका चनाहरूलाई गिलासमा भिजाइएको टिस्यु पेपरमाथि राख ।

चरण ५

थोरै चनाहरूलाई गिलासको छेऊपट्टि टुसाएको देखिनेगरी राख ।

चरण ६

भिजेको टिस्यु पेपर वा कपडाले गिलासलाई छोप ।

दुई दिनपछि तिमीले बीऊबाट टुसा आएको देख्नेछौ । यी टुसाहरू जरामा परिणत हुनेछन् ।

पाँच दिन पछि टुसाहरू हुर्केर साना बिस्वा बन्नेछन् । त्यहीँबाट पात र डाँठ पनि बन्न थाल्नेछन् ।

चरण ७

जब घना पूर्ण रूपमा उम्रिनेछन्, तिनलाई एउटा भाँडा अथवा गमलामा मलिलो माटो र थोरै पानी छम्केर रोप ।

चरण ८

बिस्वामा नियमित रूपमा पानी हाल्ने गर र बिस्वा बढ्दै गरेको हेर ।

सीप बढाऊ

१. भर्खरै उम्रिएको बिस्वाको वृद्धिलाई हेर । तिनमा तिमी कस्तो परिवर्तन देख्छौ ? हरेक तीन दिनमा बिस्वा अवलोकन गर र त्यसको चित्र बनाऊ ।
२. एउटा उम्रिएको टुसा छान र त्यो हरेक दिन कति बढिरहेको छ भन्ने थाहा पाउन गिलासमा दिनदिनै चिन्ह लगाऊ ।

दिमाग लगाऊ

१. एउटा बीज टुसाउन कस्तो वातावरणीय अवस्था चाहिएला ?
२. गुलाबको बिस्वा बीजबिना नै सर्छ । बीजबिना नै बिस्वा कसरी उम्रला ?

कार्यतालिका

एउटा मकैको कथा

एकपल्ट बीऊ रोपेपछि त्यो बीऊबाट बिस्वा उम्रन र हुर्कन कति समय लाग्छ ? अवलोकन गर ।

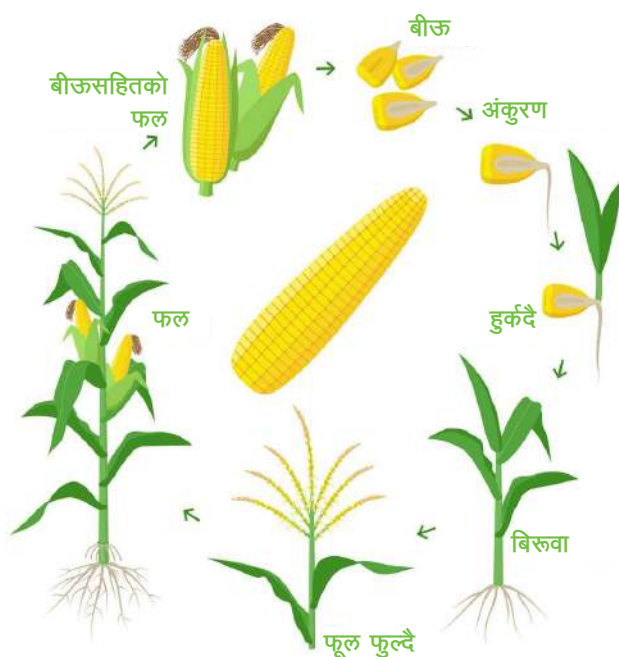
यो तालिकालाई दैनिक रूपमा बिस्वासम्बन्धी विवरण लेख्नका निम्ति प्रयोग गर ।

दिन	उचाई (सेमी)	तिमीले देखेका नयाँ परिवर्तन (लेख अथवा फोटो खिच)
पहिलो दिन		
दोस्रो दिन		
तेस्रो दिन		
चौथो दिन		
पाँचौँ दिन		
छैटौँ दिन		
सातौँ दिन		
आठौँ दिन		
नवौँ दिन		
दशौँ दिन		

मकैको जीवन चक्र

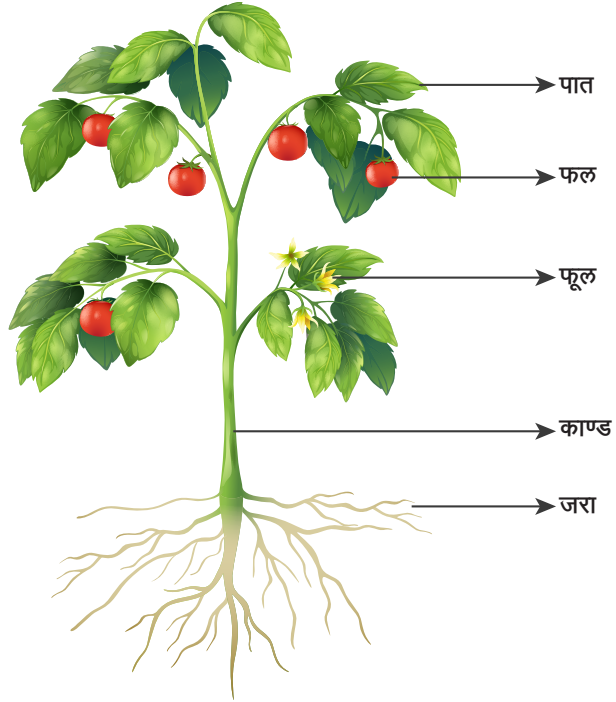
यहाँ मकैको बीउ छरेदेखि फल लाग्दासम्मको जीवन चक्र प्रस्तुत गरिएको छ । तिमिले हुर्काइरहेको बिरुवा र यहाँ प्रस्तुत गरिएको मकैको जीवन चक्रबीच तुलना गर र तिनीहरू कुन चरणमा छन्, पत्ता लगाऊ ।

Source: VectorStock.com

बिरुवाका भागहरू

यहाँ बिरुवाका विभिन्न भागहरूलाई चित्रमा देखाइएको छ । तिम्रो बिरुवा बढिसकेपछि त्यसलाई यो चित्रसँग तुलना गर ।

Source: freepik.com

